

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)
Hónaponta mindenképp 1 krajczár.
Működési ára:
Helyben hához hordva vagy vidéken
postai befizetéssel: egy hónapra 60 k.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 6. szám.
Szerkesztési órák:
délután 10 órától délután 8 óráig.
Kiadóhivatal nyitva egész nap
Szerkesztési telefon: 686.
Kiadóhivatali telefon: 887

Esti Hírlap

Budapest, január 19.

Bánffy békefeltételeit az ellenzék nem tartja elfogadhatónak.

A béke próbája.

Tárgyalások az országgyűlési ellenzékkel, alkudozások továbbra is — ennél tovább tehát nem juthatott siralmas politikai helyzetünk. Ma ismét harcziás a hangulat s az ellenzéki lapok fölhevítik az elvtársi képviselőket, siessenek Budapestre. Az új bécsi utból Bánffy olajjával nem tért vissza. A béke a rend véghetetlen szűkségét azonban érzi mindenki, mert a politikai élet tengődése az egész közélet minden lüktető erejét hagymázossá teszi. Így ország, nemzet nem élhet. Egészségét hát vissza kell adni, de a hideg borogatást és zuhanyt hagyják meg a Kneip-féle gyógyítási módnak. Egy nemzet mezitláb nem járhatja a maga útját és be nem pólyázhatja keze lába leszorításával.

Ma az ellenzéki pártok tanácskoznak Bánffy üzenetén, ami válasz az ellenzék irásában foglalt kívánságaira. Ezeket a kívánságokat a felség nem fogadta el, helyettük most a kormány adja elő a maga kívánságait. Hivatalos formában ezeket ugyan még csak a beavatottak ismerik, de a politikában a titkok rendszeren arra valók, hogy titkok ne legyenek, hát eléggé ismeretes már, mit kíván a kormány béke fejében.

A választói jog kiterjesztésébe nem megy bele, de a választási panaszok elintézésére a kuriai bíraskodást megadja. A házszabályok szigorú módosítását is követeli még pedig az elnök hatalmi körének olyan kiterjesztésével, melynél fogva egyes képviselőket az tőléről eltávolíthat. A klotürt a kormány nem említi, de a végzetlen névszerinti szavazások lehetőségének útját akarja vágni. Mindezeknél fontosabb, hogy Ausztriával a gazdasági kiegyezés miképpen biztosítható. A monarkia a külföld előtt ezentul is gazdasági egyégben mutatkozzék — ez a fő. Az 1867-iki kiegyezési törvény azon rendelkezése mellőzendő, hogy ha

Magyarország és Ausztria kellő időben egyezsége nem jut — akkor önálló szabadsággal cselekszik. Magyarország az önálló rendelkezés alapján kössön kiegyezést Ausztriával 1903-ig, amikor a külföldi kereskedelmi szerződések lejárnak, de nem szerződési formában kösse meg Ausztriával az egyezséget, mert ez gazdasági különváltást jelentene hanem vámszövetség alakjában. A legnevezetesebb és legvitisbb részei pedig a kormány feltételeinek, hogy Ausztriában az egyezkedés a parlament beleegyezése nélkül, a híres 14-ik paragraffussal is életbe léphessen, ezt a magyar parlament akadályul föl ne vesse; továbbá az így kötött vámszövetség törvénybe ígandatód, érvényes marad további kormányokra, országgyűlésekre mindaddig, míg a két állam törvényhozása alkotmányos uton meg nem változtatja. Tehát ha Ausztriában nem lesz parlament, addig érvényes frigykötés, amíg lesz. Tehát Magyarország bizonytalan időre lemond az önálló rendelkezés jogáról.

Az ellenzék ilyen békekötésre nem hajlandó, s azt mondja, hogy mindenre kész ez ellen. A külfölddel kötendő kereskedelmi szerződésekben máris kidomborítani akarja Magyarország gazdasági önállóságát. Az ellentét tehát nagy a kormány és ellenzék közt. Széll Kálmán van a nagy árok áthidalására tervezete. Ez pedig abból áll, hogy az ellenzék ne kívánja a gazdasági különváltás kimondását. Az országgyűlés tartsa fenn az önállóság jogát, mondja ki, de ebből ne következék, hogy most már élni akar vele. Ez a jogi következtetés a gyakorlatban maradjon el.

Ma a békülési kedv se jobbról, se balról nem jelentkezett. A nemzeti párt Széll Kálmán közvetítő javaslatát megfontolandónak tartja, ha előterjesztik. A függetlenségi párt azonban csatakiáltásban tört ki. Előre mondani, hogy miképp alakul a helyzet, közöledik-e békés megoldás, senki sem tudja ezekben az órákban, de nincs aki ne ógjan, hogy legyen már egyszer béke! A béke próbájához azonban bizonyosan elérkeztünk.

A válság.

A válság bécsi kulisszái mögül.

(Az Esti Hírlap tudósítójától)

Bécs, január 18.

Alkalmam volt egy itteni ismert politikussal a magyar válságról szót váltani. Fölfogásában itt sokan osztognak, azért érdemesnek tartom azt a következőkben megismertetni. Azt a körülményt, mely szerint Bánffy báró miniszterelnök a maga személyében nem hajlandó arra, hogy a kibontakozásnak akadályul szolgáljon, itt egész röviden azzal a formulával pótolják, hogy a maga és az egész kabinet nevében följánlotta lemondását már az előbbi korona-tanács alkalmával, midőn e lemondás függőben hagyatván, a kormányonök utasítást nyert, hogy az ellenzékkel a disszidensek közvetítése útján tárgyaljon, miután ő maga volt az, aki leginkább hangoztatta, hogy bárki jöjjön utána, az ellenzék részéről hasonló támadásokra kell elkészülvennie.

— Tehát mégis a magyar ellenzék harsog idezte elő a válságot?
— Korántsem. *Die Opposition in Pest glaubt zu schieben, davon wird sie geschoben.*

Hát nem tűnt föl ott, miként eredt meg az obstrukció a magyar parlamentben éppen abban az időben, amikor a magyar felhivatalosok a nyáron diadalt ülték a Thun gróf fölött állítólag kivívott győzelem okából. Nem vettek észre, hogy a magy. ellenzék csak az unalomig elcsépeelt régi gravamenekkel szállt síkra, melyeket az ismeretes fölríri vita alkalmával, épp oly elesen, de sikertelenül hangoztatott. És nem ötlött-e föl, hogy az itteni felhivatalosok ezuttal sokkal nagyobb figyelmében részesítettek kezdettől fogva a magyar obstrukció eleinte gyöngye támadásait, mint a magyar parlament három éves ciklusa folyamán azelőtt bármikor tették.

Nem merem azt állítani, hogy a pesti ellenzék magrendelésre dolgozott, de azt a tények bizonyítják, hogy a kampány akkor indult meg Bánffy ellen, mikor erre az osztrák kormánynak a legnagyobb szüksége volt, és amikor a magyar miniszterelnök, ha az egész parlament a háta mögött csoportosul, csodákat művelhetett volna. Mert Thun grófnak sem a parlamentben, sem a népben támasza nem volt, hivatalnoki miniszter volt ő kezdettől fogva s ma is az, akit bárki is pótolhatna.

De éppen ez indíthatta azokat, akik régóta orrolják a magyar szupremáciát — így! — hogy kimutassák, miképpen taksálják a minisztereket egyáltalán

és különösen Bánffy, aki Thunék minden kifogásával szemben a mögötte álló többséget mint atout-t játszotta ki, mint amelylyel áll vagy bukik a kiegyezés.

A revans-t megadta az obstrukció, aki figyelemmel olvasta az itteni miniszteriális lapokat, annak észre kellett vennie, mily kárörömmel jegyezték föl a magyar parlamenti viszonyoknak mind bonyolódottabb fölfordulását és mily sunyi önelégültséggel sajnálkoztak a Bánffy-kormány tehetetlen lekötöttsége fölött. *Tout comme chez nous*, mondogatták mindenfelé. Csakhogy Ausztriában meg van az alkotmány 14. § a, Magyarországon nincs olyan. Thunék felülkerekedtek.

Ekkor jött közbe a *Hentzi-szobor* ügye. Ez végképpen kiütötte a hordó lenekét.

Megieczkétettek a közös hadügyminisztert: igaz, hogy Bánffy báró volt olyan óvatos, hogy a képviselőházban Fejérváry bárót szólaltatta meg; de felhivatalosai annál nyitabban támadtak a *legfőbb hadur* képviselője ellen. Amíg azonban a katona Fejérváry szavát a másik katonával szemben »per Kamerad« vették, a magyar felhivatalosok tulbuzgóságát menthetetlennek találták a hadvezetőség körében. Izetlenség is volt Krieghammer akkori dalmáciai útját a kegyvesztes biztos jelölt kiküldetési és hozzá Bánffy bárót oly *triumfatornak* feltüntetni, aki egymásután leveri Kálnoky künügyminisztert, hazaküldeti Agliardi nunciatust és még a hadsereg fejét is elszállíttatja Grácba. Ez a tapintatlan kirohanás nem nyert helyreigazítást Bánffy báró részéről, holott Fejérváry báró honvédelmi miniszter a Hentzi-vitában szokott snájdíj módja szerint igyekezett kifenni a csorbát, sőt ismeretes afférjében életét is kész volt kockára tenni.

A hadsereg vezérkörei ez az egész esetet szintén a maguk módja szerint fogták föl. Ez pedig annyira ismeretes volt itt Bécsben, hogy ebből merítette *Luiger* főpolgármester azt a bátorságot, melylyel beleszólt a Hentzi-ügybe, kijelentvén ugyanis, hogy ők elviszik azt a szobrot Budáról, de vissza is hozzák majd oda.

Nem tartozik reám, kutatni azt, volt-e mind erről tudomása a magyar ellenzéknek; de az bizonyos, hogy megint a kelő időben lépett föl a legnagyobb erejűvel Bánffy ellen, aki a nagy többség támogatásával rendülten szálott szembe minden rehezséggel, miglen — utasítást kapott, hogy kezdje meg az alkut azzal az ellenzékkel, mely első békeltétlenül a fejet követeli.

— Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatnokin 200 koronásat. Az összes egy heti lapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 200 koronára. —

— Tehát mégis az ellenzék győzött . . .

Dehogya; az ellenzék ama föltételei, melyek Magyarország belügyeire vonatkoznak, minden kormányzatnak alfáját s omegáját képezik: érett gyümölcs az, mely önmagától kell, hogy lehulljon a fáról. A többire nézve pedig áll az a régi közmondás: *inter duos litigantes certius gaudet.*

Bécsi tudósítónk e levelére meg kell jegyeznünk, hogy az a bécsi politikai magyar viszonyokat épenséggel nem ismerheti, ha a magyar ellenzék obstrukciójának időbeli találkozásából az osztrák miniszterelnöknek vázolt helyzetével arra a merész következtetésre jut, hogy a magyar ellenzék nem Bánffy ellen, hanem Thun kedvéért csinálta az obstrukciót, komoly czáfolatra se érdemes a feltevés, de közöltük azt bizonyos bécsi körök eszjárásának ismertetésére.

Bánffy követelése.

A kormány békeponozatai felett tanácskozó ellenzék bizalmi férfai az elejük terjesztett feltételekről szigorú titoktartást fogadtak s így Bánffy követelése hiteles szöveg szerint nem ismerhetők. Tartalmuk mégis a mai reggeli lapok közlése nyomán a következőképpen állapítható meg.

Bánffy követeli a következőket:

1. Mindenekelőtt ejtessék meg az elnökválasztás oly módon, hogy az ellenzék ne gátolja a szabadelvű párt jelöltjeinek *Perczel* Dezsőnek elnöké, *Dániel* Gábornak és *Italian* Bélának alelnöké megválasztását.
2. A négy hónapi indennitás elfogadását az ellenzék ne gátolja.
3. Az ez évi költségvetés április elsejéig legyen megszavazva.
4. Az ujonczok megajánlása és a véderőtörvény ideiglenes meghosszabbítása egy esztendőre, akár egy törvényben, akár két külön törvényben adassék meg.
5. Horvátországgal a pénzügyi provizórium 1899. év végéig köttessék meg.
6. Ausztriával kiegyezési provizórium egy fél esztendőre, hogy azalatt a törvényjavaslatok alkotmányosan letárgyalassanak.

A vámszövetség Ausztriával alkotmányos módon 1907-ig megújítandó. Hapedig ez Ausztriában kivihető nem volna, odaát a 14. §. alapján császári rendelettel Magyarországon az önálló rendelkezés alakjában 1903-ig köttessék meg a kiegyezés, de a szerződési formula kizárásával vámszövetség alakjában, a viszonyosság kikötésével. Ez a szövetség törvénybe iktatva mindaddig érvényben marad s a további kormányokra és országgyűlésekre nézve is kötelező, míg a két állam törvényhozása alkotmányos uton meg nem változtatja. E szerint, ha Ausztria nem lesz alkotmányos állam, vagy, ha lesz is, de bele nem egyezik a vámközösség megszűntetésébe, Magyarország az 1867-iki törvény bevezetésében és 4., 8., 17., 25., 58. és 68. §-aiban foglalt gazdasági önállóságot vissza nem nyerheti, szabad törvényhozási jogáról és a külön vámtérlet jogáról lemondott és Ausztriával örökös vámszövetségre lépett.

8. A hásszabályok módosítása biztosítható és pedig oly irányban, hogy az obstrukció egyszer s mindenkorra megakadályoztassék. E czélból számos intézkedés közül nemcsak a 294-ik §. rendelkezései láttatnak el, oly értelmű szankcióval, hogy a rakoncátlanok és tartósan rendetlenkedő képviselő karhatalommal az az üléstől nyomban eltávolítható, de a legközségesebb klotúrra igen emlékeztető módosítások kerestülvitele is kikötetik.

9. A kormány elfogadja az ellenzék követelése közül a *kuriai bírászkodást*, de sem a választások tisztaságára, sem a választói jog kiterjesztésére, sem az összeférhetetlenségre a viczinális vasutakra, sem a közigazgatási reformokra vonatkozó ellenzéki föltételeket el nem fogadja, egyetlen egyet sem.

10. A Bánffy-kormány beadja lemondását amint a fenti követelmények közül az elnökség kérelése elintéztetett, továbbá a költségvetési, osztrák és horvát kiegyezési provizóriumok, végül az ujonczozási törvényjavaslatok megszavaztattak. A többi pontok kerestülvitele az új kormányra marad.

Különbön megczáfolják a Bánffy békefeltételeiről a mai lapokban közlötöket.

Az ellenzék fegyverbehívása.

Bánffy békefeltételeit az ellenzéki lapok elfogadhatlannak nyilvánítják. Az ellenzéki pártok hangulatára semmi sem jellemzőbb, — írja az E—s — minthogy a tanácskozások befejeztével a pártelnökök az összes ellenzéki képviselőkhez táviratot menesztettek, melyben felhívják őket, hogy tartásuk becsületbeli és hazafias kötelességüknek legkésőbb szombat reggelre Budapesten megjelenni, mert most már nem pártérdekről, hanem az alkotmány veszedelméről van szó.

Kossuth Ferencz a függetlenségi és 48-as pártot szombaton délután öt órára értekezletre hívta össze. A néppártlapja a következőket közli: Az országgyűlési néppárt t. tagjai felkéretnek, hogy a képviselőház pénteki ülésén mennél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek.

Szél Kálmán javaslata.

A Magyar Hírlap a következőket írja a Szél Kálmánféle közvetítő javaslatról:

Az ellenzék s a kormány eredeti álláspontja közt való ellentét tudvalevőleg abban csucosodik ki, hogy míg az ellenzék az önálló vámtérletnek a 67. XII. t. cz.-ből következő alagondolatán tovább építve azt kívánja, hogy külső országokkal esetleg megkötendő kereskedelmi szerződések Ausztria és Magyarország nevében külön-külön köttessenek meg —

addig a kormány az 1898. évi I. törv. czikket véve alapul a külképviselet kérdésében hallgatóság az említett törvényben foglalt álláspontot: a statuskvót óhajtja fenntartani.

E két élesen ellentétes felfogás között a Szél Kálmán módzata egyfelől a közjogi aggályokat nemcsak hogy teljesen eloszlatja, de alkotmányos garanciáinkat új szilárd bástyával erősíti, másfelől pedig a korona kívánságait néző kormány-álláspontot is, a külképviselet egységességét alkotmány-és jogfelelősség nélkül fenntartja. Szél Kálmán az egyetlenegyletű elterjesztésére felajánlotta a tételt, hogy az önálló vámtérlet jogi álláspontjából a kereskedelmi külképviselet bifurkációjának jogossága feltétlenül levezethető ugyan, de ebből meg nem következik, hogy ez az elvben elismert jogosság tényleg is kerestülvitelessék. Lehetnek ugyanis magasabb szempontok, melyek azt javallják, hogy bármielye kétségtelen jogunk legyen is *in thesi* a külképviselet egységességének megvalósítására, e jogunkkal in praxi ne éljünk, e jogunkból minden konzekvenciát opportunisztikus okokból ne vonjunk le.

A megalkotandó törvényben kimondottan kifejeztetnék, hogy az önálló vámtérlet jogi alapja *elvéleg* a kereskedelmi külképviselet elköltetésére is jogot adna, de ezt a végső következtetést opportunisztikus szempontból nem vonjuk le, mint ahogy az az önálló berendezkedés kérdésénél sem történik.

A béketárgyalások.

A képviselőház első emeleti első számú termében, ahol rendszerint a pénzügyi bizottság szokott ülésezni, ma folytatták az ellenzéki pártok kiküldöttjei a Bánffy békejavaslatai felett: tegnap megkezdett tanácskozást.

Az ellenzéki pártokat e bizalmas tanácskozáson a következők képviselték: A néppártot: Apponyi Albert gróf, Horvátszky Nándor és

Szentiványi Árpád; a néppártot: Molnár János és Rakovszky István; a függetlenségi 48-as Kossuthpártot: Kossuth Ferencz, Győry Elek, Kiss Albert, Tóth János és Hentaller Lajos, az Ugronista függetlenségi frakciót: Polónyi Géza és Bartha Miklós.

A tanácskozást Kossuth Ferencz vezette.

Fél egy órakor megjelent a konferencián Szilágyi Dezső.

Az értekezlet egy órakor ért véget, amikor is Apponyi Albert gróf, Polónyi Géza és Bartha Miklós távoztak, a többiek még egy óra hosszúra tanácskoztak.

A tárgyalást a mai napon befejezték és pontonként megállapították a választ, amelyet a kormánynak adni fognak. Délután írásba foglalták ezeket a pontokat, holnap délelőtt 10 órakor pedig egy újabb pártközi értekezlet ül össze és ekkor újra revízió alá veszik a szöveget és a netaláni változtatásokat megteszik. A szöveget ezután a disszidenseknek adják, hogy ezek nyujtsák át a kormánynak. A további pártközi értekezletek függőben maradnak, mindaddig, amíg a kormány a pontokra viszonzválasztát meg nem adja.

A pártközi konferencia egyszersmind elhatározta, hogy Bánffy Dezső báró tegnapi főrendiházi beszédére nyilatkozni fog.

Nyilatkozat Bánffy ellen.

A «Pol. Ért.» az ellenzék összes bizalmi férfainak aláírásával egy nyilatkozatot közöl, Bánffy báró miniszterelnök a főrendiház tegnapi ülésén tett azon nyilatkozataira vonatkozólag, hogy az ellenzékben indult ki a békét czélzó tranzakció. A nyilatkozók erre kijelentik hogy az ellenzéknek tulajdonított kezdeményezés Bánffy báró miniszterelnöktől és minisztertársaitól indult ki, akik Szilágyi Dezsőt, Csáky Albin grótot és másokat kértek föl, hogy az ellenzék felzúlsítsák ama feltételeknek a közlése, amelyek mellett a parlamenti tanácskozások nyugodt menete biztosították. Csak erre a felzúlsításra következtet az ellenzéknek ismert bekeajánlata.

Ujabb jótékonyági panama.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Megint egy újabb jótékonyági panama, Egy jótékonyág-egyesületi tisztviselő élt vissza tisztjével és megpróbálta az egyesületet, manipulálva a jótékonyágból egybegyűlt pénzekkel. Az első hazai jótékonyági egyesület volt Jeszenszky Sándor főtitkár száma az a banya, mely pénz és pénz nyujtott számára, ahol négy éven keresztül folytatta tervszerű sikkasztásait. Jeszenszky 1894. július havától volt az egyesületnél alkalmazva, igaz ugyan, hogy főtitkár minőségben, de különös kizsároló tehetségével rövid időn belül az egyesület pénzügyeit is vezette. Pénztárnoka az egyesületnek volt ugyan, de csak névleges szerepben. Vássonvi Vimos dr. ki Jeszenszky cselekedeteiről a VII. ker. előjárásánál feljelentést tett, egész halmazát sorolja fel a súlyosan vádoló adatoknak. Jeszenszky tehát gazdálkodott az egyesület pénzeivel, hamisan könyvelt, bevételket megtartott, költségeket szerepeltetett, melyek nem voltak igazak és ekközben a pénztárnok is meghalt. Most már teljesen szabad keze volt. Manipu-

lációit bátrabban és nagyobb hévvel folytatta. Ellenőre volt az egyesületnek, de soha ellenőrzés nem történt. így vigan élt Jeszenszky egészen addig, míg Breuer Ferencz nem lett az egyesület elnöke. Breuer, kinek feltűnt Jeszenszky gazdálkodási módszere, figyelemmel kezdte kísérni őt. Utánvizsgált, ellenőrzött és rájött, hogy Jeszenszky hűtlenül kezelte az egyesület pénzeit. A további kutatás meggyőzte Breuert, hogy itt közönséges sikkasztóval áll szemben.

A könyvek tüzetes átvizsgálásakor kitért, hogy Jeszenszky az idő alatt míg az egyesületnél volt alkalmazva, 3697 frt 10 kr ismert összeget sikkasztott el. Egyéb tettei is voltak Jeszenszkynek. Az egyesület alapszabályai értelmében, zászlók beszerzését a daloskör előadásainak jövedelméből kellett volna főözni. Jeszenszky e dolognál rábirta a választmányt, hogy zászlókat az egyesület pénzből vegyenek. Vettek is két zászlót az egyesület számára 2476 frtért, melyhez hozzájárult még az ünnepélyes vacsora 147 frttal és egyéb kiadások czimén még 101 frt költség. Hogy Jeszenszky minden áron venni akarta a zászlót, most már megértették, mert kitért Jeszenszkynek e körül is több rendbeli mesterkedése.

Vádolják különben őt jótékonyági jegyek árának sikkasztásával, adományok eltüntetésével és sok mindenféle harácsoló cselekedetekkel, melyekkel a VII. ker. előjáróság fog most foglalkozni. Érdekes a megemlítesre, hogy Jeszenszky most alapított egy jótékonyági egyesületet: *hazai betegséggélyző- és temetkezési egyesület* néven.

Itt ismét kitérnek az a vétkes könyelműség, hogy nyakra-főre adják az engedélyt jótékonyági egyesületek alapítására, anélkül, hogy utánkutatnának előbb vajjon ki, mi az illető alapító.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-ügy.

Páris, január 19. (Az Esti Hírlap távirata.) Eszterházy az éjjel ideérkezett. Senkivel sem interjuváltatta meg magát. Semmiféle incidens nem történt.

Páris, január 19. (Az Esti Hírlap távirata.) A «Libre Parole» közli azoknak a tanuknak a névsorát, akikre Henry özvegye Reinach elleni pörében hivatkozott. A tanuk száma igen nagy. A «Gaulois» szerint a büntetőtanács néhány nap óta igen behatóan foglalkozott azokkal az összejövetelekkel, amelyeken Dreyfus Brüsszelben állítólag több külföldi attachéval találkozott.

A «Gazette des Tribunaux» jelenti, hogy a semmitűszék tegnap Toyssonier, Charavy, Couard, Varinard, Pelletier, Bolhomme és Gobert szakértőket és azután Bertillont hallgatta ki.

A helyzet Ausztriában.

Bécs, jan. 19. (Az Esti Hírlap távirata.) A képviselőházban ma, mindjárt az ülés elején Gross dr. szólalt fel és kifogásolván a mult ülés jegyzőkönyvét, több indítványt nyujtott be, annak helyreigazítására névszerinti szavazást kérvén. A szavazást megejtik.

Bécs, január 19. (Az Esti Hírlap távirata.) Az alkotmányhú nagybírtóság szövetségének kommitnikéje kijelenti, hogy a szövetség mai klubülésén egyetelműleg elismerte a szükség-

gét annak, hogy az *ausztriai németek követeléseit közösen állapítsanak meg és közösen képviseltesenek a német pártvezetőségek tegnapi megbeszélése értelmében és ez ügy végrehajtása céljából a végrehajtó bizottságot bizta meg a klub képviselőivel. A német haladópart komünikéje szerint a klub egyhangulag elhatározta, hogy hozzájárul a pártvezetőségek határozatához és megbizta elnökségét, hogy a kluboknak e célból tartandó tanácskozásain résztvegyen.*

Porosz katonák Bécsben.

Bécs, január 19. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Egy helyi tudósító jelenti: A porosz katonatiszti küldöttség tiszteleltére adott tegnapi ebédén ő felsége pohárköszöntőt mondott, amelyben meleg hangon fejezte ki örömét azon, hogy 50 éves ezredtulajdonosi jubileuma alkalmából Bécsbe küldték tiszti küldöttségét annak az ezrednek, amelynek főnökekül büszkén vallja magát. Ő felsége ezekkel a szavakkal végezte beszédét: *Barátom, a német császár ő felsége egészségére iszom! Schwartzkoppen ezredes köszönő válaszában azt hangoztatta, hogy az ezred boldognak és büszkének vallja magát, hogy Ferencz József, a fenékelt uralkodó ragyogó példaképe a főnöke. Az ezrednek minden tisztje és közlegénye utolsó lehetetőségig marad az osztrák császárhoz.*

Chamberlain beszéde.

Wolverhampton, január 19. Az *Esti Hírlap* távirata. Chamberlain gyarmatügyi miniszter tegnapelőtti beszéde során a Fasoda-ügy elintézéséről is beszélt és megemlékezett a Niggerkérdésről a sanghali francia telep kiterjesztésére vonatkozó követelés visszavonásáról. És itt megjegyezte, hogy ha a francia nép és a francia kormány a barátságos rendezést kívánja, az angol nép fele utal is tovább megy elibe.

Midász király.

— *A Népszínház főpróbája.*

(Az *Esti Hírlap* tudósítójától.)

A Népszínház új darabja, amelynek ma volt a főpróbája, a bemutatója pedig holnap lesz, eredeti operett. *Ujvári Béla* a *Gárdisták* szerzője írta, zenét pedig *Barna Izsó* a Népszínház karmestere komponált hozzá.

A darab témája az ismeretes mitológiai történet a számfülvű Midász királyról, akit az égiek azzal vertek meg, hogy minden aranyra változik, amihez hozzáér. Midász a szindarabbeli történet elején még nem visel számfülvűket, hanem arra törekszik, hogy legalább szarvakra szerezzen jogosultságot. Feleségül akarja venni az Amazon királyné leányát aki bohó és fiatal, amit Midász királyról egyáltalán nem lehet elmondani. A leányt azonban Apolló Isten földi ember képmében meghódítja. Midász pedig megkapja az ismeretes számfülvűket. Természetesen a darab ószén Jupiter megkönyörül a szegény királyon és kegyelemből megszabadítja az alkalmatlan fölviseléstől. Az operett bővelkedik mutatványos jelenetekben és van néhány szép zene-száma is.

ESTI HIREK.

Városi ügyek.

— *A rudasfürdő hidelfjáró.* A Rudasfürdő előtti hidelfjáró kérdésében a fővárosi közmunkák tanácsa igen szép tervet dolgozott ki, amelyet a fővárosi közgyűlés is elfogadott azzal a feltétellel, hogy ennek a rendezésnek a költségeit a hidalap viseli. Most azonban a közmunkák tanácsa arra az álláspontra helyezkedik, hogy ez a rendezés nem áll a hidépléssel kapcsolatban s ennek az alapnak a terhére ennél fogva fel nem vehető. A rendezésnek áldozatul esnek a főváros tulajdonát képező s általa a vásárocsarnok csejaira kisajátított öt telek, amelyek kisajátítási költsége 278,000 frt volt. A többi költségekkel együtt összesen 443,000 frt áldozatot követelne a fővárostól ez a szabályozás, amelyik kétségtelenül sebb, mint a régi, a parkok a hid mellett is nagyobbak, azonban a tanács egymaga

e nagy áldozatot magára nem vállalhatta s ennek folytán azt határozta, hogy mielőtt a kérdés értelmében határozna, tárgyalást kell folytatni a közmunkatanácsal és a hidéplései alappal, hogy azokkal karöltve valami módon a költséget megosztva nem-e lehetne az egész szabályozást keresztülvinni.

— *Uj tér- és utcánév.* A II. kerületi választmány kérte a tanácsot, hogy a Margitid mellett létesült s már kész parknak a «Szent Margit tér» nevet adja. Ugyancsak ez a választmány javasolta azt is, hogy a Margitid környékének rendezése alkalmával a Margitirakparttal párhuzamosan keletkezett új utcát nevezze el a tanács Kőrösi Csoma Sándor emlékére Csoma-utcának. A mérnöki hivatal, melyhez a javaslatokat véleményezés végett adták ki, azt a javaslatot tette, hogy a teret egyszerűen Margit-térnek, az utcát pedig néhai Brassai Sámuel emlékére, Brassai-utcának nevezze el a tanács.

— *A sikló menetrendje.* A tanács a színházlátogatók érdekében elhatározta, hogy a sikló menetrendjét úgy kell módosítani, hogy este 11 óráig közlekedjék. Ezenkívül azt is elrendelte, hogy csak felfelé vagy lefelé szülő jegyeket adjanak ki. A gőzszikló részvénytársaság megfeleltette a tanács határozatát. A tanács a felebbezést elutasítolag terjeszti a közgyűlés elé.

Rendőri hírek.

— *Becsapott ügyvéd.* A múlt hónap végén egy fővárosi ügyvédnél elegánsan öltözött hölgy jelent meg. *Ozv. Szilágyi Albertné*, született *dobosi Dömjén Cleonak* mondotta magát. Előadta, hogy nevelőnő grófi családnál és arra kérte az ügyvédet, vállalja el a képviselői egy örökségi ügyében, amelyben a testvéreivel együtt érdekelt. A meghatalmazást majd átadja. Néhány nap múlva azután megjelent az ügyvédnél és azt mondja, hogy a meghatalmazásokért Pozsonyba kell mennie *Pohl* ügyvédhez, pénze azonban nincs és így 20 forintot kér. Az ügyvéd a pénzt átadta, az asszony meghatalmazást később sem hozott, hanem újra 30 frtot kért az ügyvédtől. A ügyvéd ekkor már gyanakodott, ntána járt az arvaszéknel és ott kiderült, hogy *Dömjénnek* nincsen vagyonuk. Feljelentette tehát csalás miatt. A hölgyet már előállították és ekkor kiderült, hogy tulajdonképpen *Domány Gizellának* hívják a régebben *Gosztonyi* ezredesné néven elkövetett csalásaiért 9 hónapot ült. Letartoztatták.

— *Öngyilkosság.* *Stahl* Julia 20 éves hajadon cselédeleány ma reggel negyed 8 órakor, *József-körút* 21. sz. házában lüktetődatot ivott. A mentők idejékorán megérkeztek és beszállították a Rókusba. *Mohár* István budapesti szül. 19 éves mekánikust ma reggel az országos statisztikai hivatal mögött elterülő parkban fején lött sebbel, mellette revolverrel holtan találták. Zsebében egy levelet találtak, melyben édes anyja bocsánatát kéri tetteért, amelyet életunottságból követett el. Beszállították a bonczoló intézetbe.

Külömfélék.

— *Szerkesztők párbaja.* *Gaspár* Arthur lapunk felelős szerkesztője tegnap délután kardpárbajt vívott *Vészi* Józseffel, a «Budapesti Napló» fő-szerkesztőjével. Okot e párbajra a «B. N.» egy közleménye szolgáltatott, melyet az «Esti Hírlap» szerkesztősége sértőnek találván, *Gaspár* Arthur elégtételt kért *Vészi* Józseftől. — *Vészi* József *Clair* Vilmos és *Janovics* Pál urak utján tudatta *Gaspár* Arthur megbízottaival: *Fenyő* Sándorral és *Parakasházi Fischer* Zsigmond dr.-ral, hogy a kérdéses közleményt *Sollész* Adolf dr. írta és ő a szerzője is. Erre *Gaspár* Arthur megbízottai *Sollész* Adolf, mint írótl és *Vészi* Józseftől, mint közreadótól kérték az elégtételt. Miután az ellenfél részéről az hangsúlyoztatott, hogy a szóban forgó cikkek nem tartalmaz sértést az *Esti*

Hírlapra, párbajbírószág ült össze *Horvánszky* Nándor elnöke alatt *Tomcsányi* László és *Hentaller* Lajos tagokkal. E párbajbírószág egyhangulag kimondta, hogy igenis forog fenn sértés. *Clair* Vilmos és *Janovics* Pál azznap lemondtak megbízatásukról és *Vészi* József új segédeként nevezett meg *Szabó* István orsz. képviselő és *Cerri* Gyula százados személyében. Az új segédek akár *Sollész* Adolf akár *Vészi* József részéről felajánlották az elégtételt, minek következtében megtörtént a párbaj *Vészi* József és *Gaspár* Arthur között *Arlov* lovag vívótermében. Feltételek: nyak, hónalj és csukló bandázs, szuras megengedve, vivás harcceptelenségig. A második összecsapásnál *Gaspár* Arthur tejen megsebesült, mire a segédek a lovagiasság szabályai szerint befejeztnek jelentették ki az egész ügyet. *Vészi* József sértetlen maradt. A felek kibékültek. Szerkesztőnk állapota teljesen kielégítő és két nap múlva újból megkezdheti tevékenységét.

— *Károlyi Ferencz gróf emlékezete.* A Károlyi grófi nemzetség tragikus véget ért ifjú tagjának, *Károlyi* Ferencz gróf londoni nagykövetségi attasénak lelkiüdvéért fényes gyászistentisztelet volt ma, délelőtt a belvárosi egyetemi templomban. A templomot gyászpompával ékesítették az *Entreprise* embelei, akik a főhajóban díszes katalakot állítottak föl. A ravatalt a Károlyi-család címere és délszaki növények díszítették. A gyászposztóval leborított első padokban a gyászoló család tagjai foglaltak helyet, köztük *Károlyi* Tibor, Sándor, István, Gyula, Mihály, Viktor, László és György grófok. A résztvevők közt voltak: *Apponyi* Lajos gróf magyarországi udvarnagya, *Nemeskéri-Kiss* Pál államtitkár, *Hunyady* Imre gróf, *Tisza* Kálmán, *Bánffy* György gróf, *Apponyi* Albert gróf, *Széchenyi* Béla gróf, *Desseffy* Aurél gróf, *Uchritz* Zsigmond báró, *Harkányi* Frigyes báró, *Degenfeld* Imre gróf, *Berevics* Endre főrendiházi tag, *Splényi* Odón báró, *Geiszt* Gáspár *Lumnitzer* József dr., egyetemi tanár és mások. Különösen nagy számmal voltak képviselve az arisztokrácia hölgytagjai. A gyászmisén *Kriszán* Mihály pápai kamarás, szemináriumi igazgató celebrált nagy segédlettel. A templomi ének- és zenekar *Noseda* karnagy vezetésével *Engeszer* rekviemét adta elő. A gyászmise tizenegy órakor ért véget.

— *Az egyetemi kör ügye.* Az egyetemi tanácsból alakult fegyelmi bíróság tegnap tárgyalta a kör vezetőségének fegyelmi ügyét. Az ítéletet ma hirdette ki *Mihalkovich* Géza dr. rektor, az elnökség és kör bizottsága előtt. Hosszabb beszédben ismertette a körben történt eseményeket és a kör bezárásának indokait. Majd köszönetét fejezte ki az ifjuságnak nyugodt viselkedésükért s kijelentette, hogy a kör megnyitása iránt beadott kérvényt pártolólágg terjesztette fel a miniszterhez és így rövid idő múlva újra megnyithatják a kör helyiségeit. A tanács a kör vezetőségét, a tanács rendeleteinek való ellenszegülés miatt a 90. paragrafus második pontja alapján *egyszerű megdorgássalra* ítélte, azzal a megjegyzéssel, hogy hasonló, bár kisebb fegyelmi kihágás után az egyetemből való kizárasukat vonja maga után.

— *Érettségi bizonyítványok fordítása.* Ezelőtt, ha valaki az érettségi bizonyítványát idegen nyelvre fordítottan kívánta, az eredeti magyar bizonyítvány nélkül kézbesítették azt neki. Ebből vizsátelek származtak és mert ez eljárás nem is törvényes, azért a közoktatásügyi miniszter a mai hivatalos lapban elrendeli, hogy az igazgatók azon tanulóknak, kik az érettségi bizonyítványt fordításban is kívánják, mind az eredeti bizonyítványt, mind annak törvényben megengedett fordítását adják ki; és pedig a fordítás az eredeti magyar nyelvű bizonyítványhoz hoz-

záfűződő, s az összekötő zsinag a közép iskola pecsétjével lepecsételendő.

— *Halálozás.* *Andrássy* Gyula nyugalmazott altábornagyot és nejét *Gencsy* Irént kegyetlen csapás érte: Egyetlen, viruló szép leányukat, a 18 éves *Alicet*, tegnap ragadta el a halál. Az életerős, bájos gyermekleány szintén a most lappangva terjedő tifusznak esett áldozatul. Holnap pénteken délután 3 órakor a *Ferencz-körút* 39. számú gyászházból az ev. ref. egyház szertartása szerint temetik el.

— *Farsang A protestáns bára*, mely jan 30-án lesz a Vigadó összes termében a bálynyai tisztelet elfogadták: *Bálint* Sándorné, dr. *Csiky* Kálmáné, báró *Dániel* Ernőné, *Ihász* Lajosné, *König* Gyuláné, *Kovácsy* Sándorné, *Lánczy* Gyuláné, gróf *Mikes* Arminné, *Münich* Auréliné, *Plachy* Tamásné, *Purgly* Mihályné, báró *Radvánszky* Gézáné, *Rickl* Gyuláné, *Walkó* Lajosné és *Zsilinszky* Mihályné. A bálynyák, valamint a rendezőség, *Béldi* László orsz. képviselő vezetésével alatt buzgólkodnak, hogy a bál régi hírnevéhez méltó legyen.

— *Akik nem akarnak fegyvert fogni.* Szegeden tegnap nyolcz nazarénus katonát kísérték a börtönbe, mert hitük tilalma szerint nem akartak fegyvert fogni. A hitű nazarénusokat egy évig tartják fogva és ha ez idő alatt se puhultak meg, új megbüntetésükről gondoskodnak.

A madarak repülési sebessége.

Eltéktve néhány madartól (afrikai strucc stb-), mely szárnyát rendeltetésének megfelelőleg egyáltalán nem használhatja, a madarak legjellemzőbb helyváltoztatási módja a repülés. Hogy ezen képesség nincsen egyforma mértékben kifejlődve minden madárnál, általánosan ismeretes. Vannak gyöngyrepülők, melyek nagy erőmegtérítéssel csak rövidebb távolságra képesek repülni s vannak olyanok, melyek látszólag rendkívül könnyűséggel mintegy usznak a levegőben. Annak megítélésére, hogy a madarak repülésük által egyáltalában milyen sebességet érhetnek el, számos adat áll rendelkezésünkre, melyekből a következőket közöljük: Jó repülő átlag 12 m. halad másodpercenként, tehát egy perc alatt 720 méternyi és egy óra alatt 43 kilométernyi utat tesz meg, ami jóval kevesebb a rendes gyorsvonat sebességénél, mely óránként 50–60 kilométert tesz. Egy postagalamb a Páris és Lüttich közötti utat 3 és egy negyed óra alatt tette meg, vagyis másodpercenként 13 métert. Egy másik postagalamb Londonból Lüttichbe 5 óra 51 perc alatt repült, vagyis másodperceuként valamivel többet tett 21 méternél, amit nagy gyorsaságnak kell tekintenünk, ha meggondoljuk, hogy a legjobb versenylo vágatva csak 15 m., a fent említett gyorsvonatok pedig 16,6 métert képesek egy másodperc alatt haladni. Az észak-amerikai vándorgalambok huszonegy óra alatt 140 mért földnyi utat tesznek. Ha éjjeli pihenésre 8 órát számítnak, egy másodpercenként 21 métert tesznek. Buffon szerint a repülő sas 3 percnél kevesebb idő alatt tűnik el szemünk elől, melyből repülési sebességét másodpercenként 24–25 méterre becsülték. II. Henrik egyik vadászólyma Fontai nebleautól Malta-ig 24 óra alatt repült. E két hely közötti távolság 210 földrajzi mértföld: nevezett sólyom tehát óránként 9 mértföldet tett. Ezen adatokból kitűnik, hogy a madarak repülési sebessége átlag 17–18 méter másodpercenként.

— *Vörös lakodalom.* Okoliesnón, mint lapunknak *Liptó-Szt.-Miklósról* írják, e hó 17-én este parasztlakodalmat ülték *Friedmann* Róza korcsmájában. A mulatozás javában folyt, midőn egy sereg jól bepalinkázott parasztlagény tödült a korcsmába. Azzal álltak elő, hogy a násznép pusztuljon onnan, mert most ők akarnak mulatni. Ebből természetesen verekedés támadt. Késékkal, dorongokkal támadtak egymásra, az asszony-nép jajveszékelt, a férfiak karomkodtak és közben záporoként zuhogtak az ütlegek. A verekedésben két halálos ellenség vitte a fűszerepet: *Konvit* János és *Konár* Mihály. Nagyon valószínű, hogy ezek előre forralt bosszúmeve volt az egész vörös jelenet. *Konvit* volt az erősebb: hat mély sebet ejtett *Konár* fején, aki most élet-halál közt lebeg és akinek koponyájában ellenségének bicskaja bele is tört.

— *Elfogott lóköltők.* A *Kolompár* család a kóbor cigányok népes családjában éppen olyan régi tolvaj-arisztokrata, mint a *Rafael* család. Alig mulik el hét, hogy az egyik vagy másik valamely tiszteleire kevéssé méltó tagja ne szerepeljen a vidék bűnkrónikáiban.

Most Kolompár János hallat magáról. Ez a jó madár, mint Bajáról írják lapunknak, Vajkár István nevű cigány és tolvajtársával, már egy év óta üzi mesterségét a bácsmezeiek s különösen a Baja környékbeliek kárára. Leginkább lovakra és tehenekre fáj a foguk és egy év alatt nem kevesebb, mint harminczöt lovat és tizennyolc tehenet loplak. A csendőrség sokáig hasztalanul kereste, kutatta őket, a két gazembernek mindig sikerült kisiklani a kezeik közül, míg végre tegnap a bikityi csendőrknek sikerült őket megcsipni, éppen mikor egy lopott lovon akartak tudani. Kolompár heismeri a terhére rótt összes lovasokat, sőt azt is, hogy az elfogatásakor rajta levő öt nyári kabát és három nadrág szintén lopott jószág, — ellenben Vajkár konokul tagad, pedig őt a ló és tehenlopáson kívül még a hamispénz terjesztésének a vádjá is terheli.

Egy asszony, aki börtöl.
Londonból jeletik, hogy Christensen Anna Augusztia asszony, aki egy izben már huzamosabb ideig tartó műbörtölést eszközölt, újból el akarja halványítani a Succi hirnét. Ezúttal negyven napig akar börtölni. Megjegyzendő, hogy a börtöltől hölgy hatalmas testalkatu és már túl van a negyvenötödik tavaszon, ami az angolokat arra a malicziózus megjegyzésre indította, hogy 45 éves korában már a legtöbb nő könnyen — börtöl.

Gyilkosság. Dévény-Ujfaluban gyilkosság történt. Grosai János 48 éves napszámost sógora és saját fia fejsszével agyonverte. A véres eset előzményeiről azt írják, hogy Grosai házastárs ember volt, aki örökös czivódásban élt a családjával. Vasárnap délelőtt ismét nagy veszekedés volt az apa és a tizenhét éves Lénárd nevű fia között, Ekkor jött haza, a szintén Grósaieknál lakó sógor, Jarecz János.

Nem hagyja kend békén azt a fiut! rivalt Grósaira a sógor.

Törődjék kend a maga dolgával! vágta vissza az öreg Grósa.

No hát majd megmutatom, hogy mi az én dolgom! kiáltott fel Jarecz, nyakon fogta a sógorát és a földhöz vágta. Ekkor a Lénárd fiu is az apjára vetette magát és addig szoritotta a földhöz, míg nagybátyja egy baltát hozott és három csapással úgy szétzúzta Grosai János fejét, hogy az menten meghalt. Hogy ezt a gyilkosságot már előre kifőzték az is mutatja, hogy Grosainé nem avatkozott az egész dologba, nem jajveszékelt, hanem nyugodtan nézte, mint végeznek az urával. A holttestet azután el se földelték, hanem otthagyták rázárták az ajtót és odabálltak. A két gyilkos Pozsonyba ment, állítólag azzal a szándékkal, hogy ott önként jelentkeznek, de ehelyett beültek egy Vártelek-utcai csapszékbe és ott estig ivogattak. Grosai Lénárd az esti vonattal hazament Dévény-ufaluba, kétségkívül, hogy ott körültekintsen, de mikor meglátta, hogy a házukat már hatóságilag lepecsételték, visszamenekült Pozsonyba. Ezt tette csak rosszul! Egy dévény-ufalusi ember idő közben elmondta ott már a véres esetet és a Nagy Lajos-téren álló Garai István nevű rendőr, a személyleírás alapján letartóztatta az éppen akkor, gyalog odaérő suhanczot. Grosai Lénárd semmit se tagadott, sőt még nagybátyját is a rendőrök kezébe adta. Most mind a ketten a bíróságnál várják megérdemelt büntetésüket.

Zöld napsugarak a Veres tengerben. Piot-Bey a párisi tudományos akadémiának érdekes dolgokat ír a Veres tengerben észlelt zöld sugarakról. Szerinte a zöld sugarat, melyek úgy napkeltekor, mint napnyugtakor mutatkoznak sehol se láthatók oly gyakran, mint Alsó-Egyiptomban. A jelenség rövid tartalma daczára, a zöld sugarak tisztán láthatók és ezek mindig szép smaragd-színek s különösen napkeltekor ugyan hosszabb tartamuk, de ilyenkor többnyire kékes árnyalatba mennek át. Most már határozottan megállapítottak tekinthető, hogy e zöld sugarakra a tenger horizontjának semmi befolyása sincs és hogy a szemlélt embernél suggestió se játszik szerepet. A zöld napsugarat különben már a régiel is ismerték. Az egyiptomiak a fölkelő nap korongjának szélé

kének festették és a beljebb eső körvonalat zöldnek tüntették fel. Irásaikban is van nyoma a zöld napsugárnak, melyet egy drágakövel hasonlítottak össze, amely kétségkívül a smaragddal azonos.

Alagut Rómában. Az a régi terv, hogy a római Quirinal-hegyen keresztül alagutat furjanak, végre a létesítés stádiumába jutott. Az alagut 16 méter széles lesz és a gyalogosok, a villamos vasut és a kocsik közlekedésére fog szolgálni. Az alagut nem lesz vízszintes, hanem meneteles, hogy a halmokon épült Rómát a síkságon elterülő városrészekkel kösse össze, építése hét hónapra van tervezve.

Színfényképezés. Optikai előadások sorozatát kezdte meg a Magyar körkép-társaság, még pedig a nagy közönség számára teljesen ingyenesen. A társulat nagy terme ez alkalommal teljesen megtelt s a hallgatóság nagy érdeklődéssel és élvezettel hallgatta az előadást. Az előadó ma Klupathy Jenő egyetemi tanár volt, ugyanaz aki Magyarországon elsőnek mutatta be a Röntgen-sugarakat. Jelen voltak többek között Zsilinszky államtitkár és neje, Hegedűs Sándor képviselő neje és leánya, Molnár Viktor dr. miniszteri tanácsos, Hógyes, Hegedűs István, Hampel József egyetemi tanár, Pulszky Garibaldi oszt. tan., Téry Odón közegészségügyi felügyelő, Radics Jenő iparmuzeumi igazgató, Eisenhut Telepy, Innocent, Morelli festőművészek, számos hírlapíró, tanár stb.

Az Esti Hírlap nyerője. Az Esti Hírlap nagy sorsolásának nyerője jelentkezett ma kiadóhivatalunkban.

Kaupl Nándor
cipész (I. Budapest, Csáky-u. 41.)
a január 11-iki szerdai BH—666 számú lappal 50 korona értékű nyereményt nyert, kinek kiadóhivatalunk azt tüstént ki is szolgáltatta, miről bárki a nyerő által aláírt és kiadóhivatalunkban megtekinthető nyugtából meggyőződhetik.

A „Hódoló díszfelvonulás.” Eisenhut Ferenc óriási körképe látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9-től este 7/2 óráig. Belépődíj 50 k gyermekjegy 30 k.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

Nemzeti színház: Német drámája 3 felvonásban Főszereplők: Mihályfi, Márkus E., Ujházi, Szacsnyó, Szacsnyó. Kezdeté 7 órakor.
Operaház: A bolygó hollandi Wagner operája 3 felvonásban. Főszereplők: Szendrői, Vasquez, Kiss, Valent, Kertész, Beck. Kezdeté 7 órakor.
Városi színház: A Gabi villa Gandillot vígjátéka 3 felvonásban. Főszereplők: Nádya, Császár, Vízváry, Bercesényi, Zilahy, Gabányi. Kezdeté 7 órakor.
Népszínház: Bibliás asszony Roger operettje 3 felvonásban. Főszereplők: Németh, Szirmai, Solyósi, Lubinszky, Tollagi, Ujvári, Kúry, Csatai, Gausi M., Vidorné. Kezdeté 7 órakor.
Vígjáték: A tekenőbéka Gandillot bohózat 3 felvonásban. Főszereplők: Góth, Hettyei, Nikó, Gál, Hegedűs, Tapolczai, Rónaséky, Hunyadi. Kezdeté 7 1/2 órakor.
Magyar Színház: A Gyurkovics leányok Herceg Ferenc vígjátéka 4 felvonásban. Főszereplők: Szilágyi R., Molnár, L., Rézsabegyi, Bilkei, Somló, Rátznay, Odrý, Kardoss, Ráskai, Aranyossy, Kezdeté 7 1/2 órakor.

*** Magyar operabemutató Szegeden.** A vidéki hírlapírók a jövő hónapban színelőadást rendeznek egyesületük javára. Szegeden. A hírlapírók küldöttségileg kérték meg Enyedy Lukács miniszteri tanácsost, engedné át elbalt fia Enyedy Gyula «Levente» című operáját előadásra. A gyászoló apa szívesen tett eleget a kívánságnak és a szegedi színtársulat már készült az érdekes posthumus opera előadására.

*** A Színészegyesület és a belügyminiszter.** Micsey F. György, a népliget új nyári színházának igazgatója és Bacsokay Julcsa jeles operettprimadonna férje, tudvalevőleg nem tartozik a színészegyesület egyelőre közé, sőt minden alapos megokolás nélkül megtagadta tőle a színházgatói koncessziót. A belügyminiszter ennek daczára megadta Micseynek a színházgatói engedélyt, mert hát nem csak Kecskeméti város tanácsa támogatta a legmelegebben a Micsey kérvényét, hanem mivel a főúras érdeke is követeli, hogy a népligetnek jól szervezett színtársulata legyen. A színészegyesület kormányzótanácsa a belügyminiszter eljárása által sértve érzi magát és hir szerint lemondani készült.

*** Zichy grófné a színpadon.** Baviéra Minna, Zichy Herman prof. elvált neje, akit budapesti művészkörökben is ismernek, a bécsi Jantsch-színházban Eurydice szerepét fogja énekelni Offenbach »Orfeuszában.«

*** A kassai új színház primadonnája.** Szendrey Mihály a kassai új színház igazgatója, Ledovszky Mariskát, a Magyar Színház szubrett-primadonnájának nővérét szerződtette primadonnának. — A művész nő ez időszert a győr-soproni színtársulat tagja.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

A magyar újságolvasás megkedveltetésére és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hírlap közönsége, tehát az egykrajzáros hírlap minden újsóje számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgy-sorsjátékot rendezünk.

Egy krajzárért az Esti Hírlap minden újsóje játszik és pedig nem csupán az aznapi számokra való sorsoláson, hanem a heti sorsoláson is. A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyereménynek pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak. 200 korona. Gondunk volt arra, hogy valóban pénzértékű, mindenképpen becses és — szükség esetén — azonnali pénzre tehető nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendes napi ötven koronás nyeremény-kör a köv. tkezőket:

- Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy
- Női aranyóra, arany láncocsal.
- A kétszáz koronás nyereménytárgyak:
- Kitűnő gyártmányu bicikli vagy
- Kettős fedelű férfi arany-óra aranyláncocsal.

Azok számára, kiknek e nyeremény tárgyak nem felelnek meg, a nyertes lappéldány bemutatása után utalványt állítunk ki, melynek alapján az alantabb megnevezett smert jövevű fővárosi özegekknél 50 illetőleg 200 korona értékű tárgyakat hathatnak.

- Sternberg Armin és testvérénél (Kerepesi-ut 38. sz.) hangszereket.
- Lukács M. Mártonnál (útszó-útoza 2899 (28. sz.) szereket.
- Grossmann S.-nél (Bécsi-útoza 15. sz. férfi-ruhákat.
- Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-u. 21. sz.) női-ruhákat.
- Szimon Istvánnál (útszó-útoza 12.) szereket.

A szerdai

lappéldányainkra való sorsolás ma csütörtökön délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrásy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a január 18-iki szerdai e napi kelettel kibocsátott összes lappéldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a január 50 koronás nyereményre a január 18-iki szerdai

*** CE—759 ***

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanusítvány hivatalosan igazolja.

AZ ESTI HÍRLAP

KOZGAZDASG

Szegedi baromfiállítás. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez év szeptember havában Szegeden baromfiállítását fog tartani. Célja ennek a kiállításnak az lesz, hogy első sorban a hazai jellegű, magyar baromfiakat mutassa be, azután a külföldi fajokkal való keresztezés sikeres eredményét bizonyítsa és egy harmadik csoportban a külföldi fajoknak itteni, tiszta vérben való tenyésztése eredményét láthassuk. A kiállítás megtartásának legfőbb célja a természetesen hazánk baromfitenyésztésének föllendítése.

Nyilvános előadások a szövőiparról. A Kereskedelmi Szakmüveltséget Terjesztő Egyesület a műgyetem kis épületében (VIII. Eszterházi utca 7.) este 7 óra 19-én este 9 órakor Telek János tanár folytatja előadását a szövőiparról.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten. Az enyhe időjárás ellanyhította az irányzatot, a malmok nem vásároltak. Elkelt 8,000 q. buza változatlan áron. A következő búzafajok kerültek forgalomba:

Tiszavidéki	400 mm.	79.8 kg.	10.52 1/2 frton
"	2900	75.5 "	9.90 "
"	500	78. "	10.25 "
"	300	79. "	10.27 1/2 "

Egyéb gabonaneműekben a hangulat szilárd, az árak nem változtak. Rosset 8.—8.10 tengerit 4.50—4.65 és zabot 5.80—6 fo rinton adtak el.

A határidőpiacra Csekély a részvétel, az árak lényegesen nem változtak.

Kötötték:

Buza márcziusra	. . .	9.50—9.52
Rozs márcziusra	. . .	7.94—7.96
Tengeri májusra	. . .	4.86—4.87
Zab márcziusra	. . .	5.81—5.82

A budapesti értéktőzsde. Mihelyt Bécsből vételmegbízások érkeztek, az irányzat megszilárdult és a nemzetközi értékek emelkedtek. A helyi értékek közül a magyar villamosági, pesti kereskedelmi bank és az Adria részvények jutottak árelőnyhöz.

Az előtőzsdén előfordult kötések: osztrák hitelrészv. 360.30—360.80 magyar hitelrészv. 391.60—392.25 osztr.-magy. államvasut részv. 362.40—362.75 déli vasut-részvény 66.25—67.25 leszámítoló-bank részv. 262.—.—.— rimamurányi vasműrész 307—307.25.— közúti vaspálya-részvény 379.—.—.— városi villamos vasut-részvény 225.50.—.—.— frton

Záralkor maradt: osztrák hitelrészvény 360.70, magyar hitelrészvény 391.80, osztr.-magy államvasut részv. 362.50 déli vasut-részvény 66.80, leszámítoló-bank részvény 262.—.—.— jelzőlag hitelbank részvény —.—.— rimamurányi vasmű-részv. 307.50.—.—.— közúti vaspálya részvény 379.—.—.— városi villamos vasut-részvény 225.50 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. Amerika magasabb jegyzései nem szilárdították meg az irányzatot a forgalom nagyobb részt pangott.

Jegyzések:

Buza tavaszra	. . .	9.44—9.46
Rozs tavaszra	. . .	8.14—8.16
Tengeri máj.-jun.-ra	. . .	5.18—5.19
Zab tavaszra	. . .	6.12—6.13

Az értéktőzsde Bécsben. A külföldi biztató jegyzések a spekuláció vastársárlókedvét növelték, a forgalom megélnkült.

Jegyzetek:

Osztrák hitelrészvény 360.90, magyar hitelrészvény 391.75, magyar aranyárnyadék 119.75, magyar koronajáradék 97.85 anglo bank 154.75, osztrák-magyar állam vasut részvény 362.50 forinton.

Szerkesztői üzenetek.

H. Béla. Miskolcz. Ön téved, amennyiben nem az ön tulajdonában levő szombat. január 14-iki, hanem a szerda. január 11-iki BH—666 számú lap nyert, melynek tulajdonosa amint azt mai lapunkból láthatja — a nyereményt már fel is vette.

Felelős szerkesztő: **Gáspár Artur.**

NEW-YORK kávéház
A m. kir. honvédeknek hangversenye a karmester vezetésé mellett 15 Kezdeté 8 órakor. Szabad bemenet

Olcsó valódi arany ezüst-nemű bevásárlási forrás.

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan szabályozott zsebrák 5 forinttól, 14 karátos aranyórák 15 forinttól vajamint 18 próbas új ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammjait szállít

Lukács M. Márton
ékszer- és óras czég 110
Budapest, IV., Váci-u. 4.
a szibártus-utczával szemközt.
Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Katona-ügyekben,
vonatkozunk a tisztokra vagy a legényekre legjobban, leggyorsabban eljár és ellátás sorozatát és önkéntes ügyeket,
reklamációkat megszerez utlevéleket, időelőtti visszatérés engedélyeket stb. Domokos János, v. ca. és kir. szakszolg. tulajdonát képezi
katonaügyi iroda,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. 325